

LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS APSAUGOS MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Vilniaus g. 33, LT-01506 Vilnius, tel. (8 5) 266 1400,
faks. (8 5) 266 1402, el. p. ministerija@sam.lt, <http://www.sam.lt>.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188603472

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2022-02-

Nr.(1.1.19Mr-421)10-

Į 2021-12-16

Nr.S-3789

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO

Vykdydami Ministrės Pirmininkės pavedimą, įformintą 2021 m. gruodžio 16 d. Vyriausybės kanclerio rezoliucija S-3789, teikiame Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos kompensacijų nepriklausomybės gynėjams, nukentėjusiems nuo 1991 m. sausio 11–13 d. ir po to vykdytos SSRS agresijos, bei jų šeimoms įstatymo Nr. I-954 1 ir 4 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 3¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-909“ projektą (toliau – Nutarimo projektas).

Lietuvos Respublikos kompensacijų nepriklausomybės gynėjams, nukentėjusiems nuo 1991 m. sausio 11–13 d. ir po to vykdytos SSRS agresijos, bei jų šeimoms įstatymo Nr. I-954 1 ir 4 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 3¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-909 (toliau – Projektas Nr. XIVP-909) tikslas – pagerinti ambulatorinės medicininės reabilitacijos paslaugų prieinamumą nepriklausomybės gynėjams, nukentėjusiems nuo 1991 m. sausio 11–13 d. ir po to vykdytos SSRS agresijos (toliau – nepriklausomybės gynėjai), bei jų šeimoms dėl neurozinių stresinių ir somatoforminių sutrikimų ar ilgalaikių asmenybės pakitimų po katastrofos išgyvenimo.

Įsigaliojus Projekto Nr. XIVP-909 siūlomiems pakeitimams, nepriklausomybės gynėjams ar jų šeimoms skyrus ambulatorinę medicininę reabilitaciją dėl neurozinių stresinių ir somatoforminių sutrikimų ar ilgalaikių asmenybės pakitimų po katastrofos bus kompensuojamos maitinimo ir pragyvenimo išlaidos. Projekte Nr. XIVP-909 nurodyta, kad kompensacijos bus mokamos iš valstybės biudžeto specialios tikslinės dotacijos savivaldybių biudžetams. Pažymėtina, kad šiuo metu nepriklausomybės gynėjams ar jų šeimoms skyrus ambulatorinę medicininę reabilitaciją dėl neurozinių stresinių ir somatoforminių sutrikimų ar ilgalaikių asmenybės pakitimų po katastrofos, maitinimo ir pragyvenimo išlaidos reabilitacijos metu nėra apmokamos iš Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto ir dėl šios priežasties ambulatorinės medicininės reabilitacijos paslaugos tampa nepatrauklios.

Nutarimo projektu siūloma iš esmės pritarti Projektui Nr. XIVP-909, tačiau pasiūlyti Lietuvos Respublikos Seimui tikslinti Projektą Nr. XIVP-909 pagal Nutarimo projekte pateiktus siūlymus.

Pagal Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos pateiktą informaciją, 2017 m. savivaldybių administracijų pateiktais duomenimis, 442 asmenims buvo pripažintas nepriklausomybės gynėjo, nukentėjusio nuo 1991 m. sausio 11–13 d. ir po to vykdytos SSRS agresijos, teisinis statusas ir 154 asmenims – nukentėjusio nuo 1991 m. sausio 11–13 d. ir po to vykdytos SSRS agresijos asmens teisinis statusas (iš viso 576 asmenys). Teikiant stacionarinės medicininės reabilitacijos paslaugas, paciento vienos dienos maitinimo ir pragyvenimo išlaidos kainuoja apie 32 eurus. Taigi 16 dienų 576 pacientų maitinimo ir pragyvenimo išlaidos kainuotų apie 300 tūkst. eurų.

Nutarimo projektas suderintas su Teisingumo ministerija, Socialinės apsaugos ir darbo ministerija ir Finansų ministerija per Lietuvos Respublikos Seimo teisės aktų informacinės sistemos (TAIS) Projektų registravimo posistemę. Į Teisingumo ministerijos ir Finansų ministerijos pastabas atsižvelgta, o į Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos pastabas atsižvelgta iš dalies.

Sveikatos apsaugos ministerijos nuomone, Projekto Nr. XIVP-909 tikslui įgyvendinti buvo pasirinkta tinkama teisinio reguliavimo priemonė, nes čia reguliuojami ne ambulatorinės medicininės rehabilitacijos kompensavimo teisiniai santykiai, bet socialiniai santykiai, ir tai yra šio įstatymo reguliavimo dalykas. O Sveikatos draudimo įstatymas nustato su sveikatos priežiūra susijusių išlaidų kompensavimo tvarką. Pažymėtina, kad būtent panaši tvarka yra įteisinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011 m. rugsėjo 7 d. nutarime Nr. 1046 asmenims, patyrusiems žalą likviduojant Černobylio atominės elektrinės avarijos padarinius (3.5. savivaldybės iš savo biudžetų lėšų kartą per metus gali padengti 18 dienų maitinimo ir pragyvenimo išlaidas dėl jonizuojančiosios spinduliuotės poveikio skirtos ambulatorinės medicininės rehabilitacijos metu asmenims, dalyvavusiems likviduojant Černobylio atominės elektrinės avarijos padarinius, jiems pateikus Specialistų komisijos išvadą).

Svarbu pažymėti, kad socialinės paramos santykių reguliavimas įstatymais yra viena svarbiausių konstitucinės teisės į socialinę paramą garantijų. Konstitucijos 52 straipsnio formuluotė „Valstybė laiduoja piliečių teisę gauti <...>, socialinę paramą <...> kitais įstatymų numatytais atvejais“ reiškia, kad *įvairios socialinės paramos rūšys garantuojamos tik tiems asmenims ir tokiais pagrindais, sąlygomis bei dydžiais, kurie nustatyti įstatymais* (Konstitucinio Teismo 2000 m. vasario 10 d., 2002 m. balandžio 23 d., 2003 m. gruodžio 3 d. nutarimai). Poįstatyminiais aktais, taigi ir Vyriausybės nutarimais, galima nustatyti tik įstatymų, reguliuojančių socialinės paramos santykius, įgyvendinimo tvarką (procedūras) (Konstitucinio Teismo 2012 m. vasario 6 d. nutarimas).

Nutarimo projektą parengė Sveikatos apsaugos ministerijos Asmens sveikatos departamento direktorė Odeta Vitkūnienė, tel. (8 5) 266 1460, el. p. odeta.vitkuniene@sam.lt. Tiesioginiai rengėjai – Sveikatos apsaugos ministerijos Asmens sveikatos departamento Pirminės sveikatos priežiūros ir slaugos skyriaus vedėja Rasa Biekšienė, tel. (8 5) 266 1475, el. p. rasa.bieksiene@sam.lt, vyriausioji specialistė Elita Radkevič, tel. (8 5) 219 3332, el. p. elita.radkevic@sam.lt.

PRIDEDAMA. Projektas Nr. XIVP-909, 2 lapai.

Sveikatos apsaugos ministras

Arūnas Dulkys

